

## **OPONENTSKÝ POSUDEK DIZERTAČNÍ PRÁCE Mgr. MARKÉTY VOJTOVÉ : PSYCHOSOCIÁLNÍ ASPEKTY U NEMOCNÝCH S PERKUTÁNNÍ ENDOSKOPICKOU GASTROSTOMÍÍ**

Tematika dizertační práce je nejen zajímavá, ale z pohledu klinické praxe významná. Gastrostomie je dnes výkonem, který má standardizované indikace i způsob provedení, ale to, co nejde zcela takto standardizovaně zařadit, je odezva léčených osob na provedený výkon.

Vlastní dizertace práce obsahuje celkem 169 stran tisku, součástí práce je skutečně neobvykle vysoký počet grafů /74/, tabulek /51 / a obrázků ,které jsou zdařilé kvality.

Cíle dizertační práce jsou jasně definovány, kromě dat epidemiologických ,byly sledovány údaje ohledně terapie základního onemocnění, proč byl indikován a zaveden PEG , jak zavedení PEGu ovlivnilo stav výživy u vyšetřeného souboru a konečně velmi důležitá oblast, kterou je psychosociální stav u osob,kterým byl PEG zaveden.

Ke získání dat byl použit systém dotazníků a dovoluji si vyzdvihnout jejich promyšlený a tematiku vystihující obsah. Konstrukce dotazníků ,kterou sama dizertantka sestavila, je hodna obdivu. Aby byla zajištěna maximálně vyčerpávající dotazníků a tyto získány od co největšího počtu respondentů, byl proveden s každým do souboru zařazeným pacientem osobní interview . Studie byla studií prospektivní a kriteria pro zařazení splnilo 71 osob.

K implantaci byly indikovány převážně osoby s maligními onemocněními / 92,9% / ,takže většina osob v souboru byla léčena radioterapií a chirurgickým přístupem.

V předložené studii dizertantka uvádí řadu velmi zajímavých poznatků. Z grafu,který uvádí pocity osob před implantací lze soudit, že většina osob byla na výkon připravena , s čímž koresponduje i míra potvrzení pocitů před implantací. Je evidentní, že indikující lékař náležitě nemocné s výkonem obeznámil. Podobně, jak je uváděno v literatuře, byl vlastní výkon zatížen jen velmi malým počtem komplikací. Hodnocení BMI je jistě komplikované, protože jeho změna po založení PEG musela být ovlivněna mj. progresí základního onemocnění. Zavedení PEGu bylo většinou osob hodnoceno jako prospěšný výkon, u menší části jako výkon,který pacientovi pomohl, ale jek považuje za nutné zlo a jen v minimu se objevila odpověď ,že se jednalo o zbytečný výkon. Jistě významným je poznatek, že vlastní výkon kvalitu života u obou pohlaví ovlivnil ve smyslu buď zlepšení, ale především nezhoršení z období před zavedením PEG, což při trvalé progresi základního onemocnění je významné.

Stejně je pozitivním zjištěním, že PEG denní činnosti většiny léčených osob neovlivňuje, resp. nelimituje.

Získaná data ukazují, že perkutánní endoskopická gastrostomie je výkonem efektivním, s většinou méně závažnými komplikacemi, který umožní osobám se závažnými, převážně nádorovými onemocněními, upravit stav jejich výživy a ve většině případů zabránit k prostraci jejich nutričních parametrů

Jako velké pozitivum hodnotí oponent použití vhodných statistických metod, které kvalitu celé práce významně ovlivňují. Součástí dizertační práce je 72 citací, včetně citací českých autorů.

Takto rozsáhlá práce samozřejmě navozuje řadu dotazů. Dovoluji si optat se dizertantky

- 1) Co bylo indikací, u osob bez poruchy polykání, k zavedení PEG- nedostatečný kalorický příjem? Intolerance per os stravy? jiná indikace?
- 2) Je v souboru někdo, kdo byl iniciálně léčen enterální výživou a pro její nesnášenlivost byl převeden na PEG?
- 3) Odpovídal kalorický příjem sondou propočtu kalorické potřeby?, proč se neměnil BMI?

## ZÁVĚR

Neobyčejně metodicky propracovaná a pečlivě zpracovaná dizertační práce, přinášející zajímavá a klinicky významná zjištění. Dizertantka dostatečně prokázala schopnost vědecky pracovat. Doporučuji, aby po obhájení dizertační práce byl paní Mgr. Markétě Vojtové udělen titul PhD.

  
Prof. MUDr. Petr Dítě, DrSc.

11.11.2013